

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-158-6546

Chișinău

21.06.2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege cu privire la modificarea Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior (inițiativa legislativă nr. 142 din 24 mai 2023), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 423 din 21 iunie 2023.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română – 4 file).

Secretar general adjunct al Guvernului**Igor PȘENICINȚI**

Ex: J.Ciobanu
Tel: 250-282

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	1575
"21" 06	2023
Ora	

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 423

din 21 iunie 2023

Chișinău

**Pentru aprobarea Avizului la proiectul de lege cu privire la modificarea
Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege cu privire la modificarea Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Dumitru ALAIBA

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.423/2023

AVIZ
la proiectul de lege cu privire la modificarea
Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior

Guvernul a examinat proiectul de lege cu privire la modificarea Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 142 din 24 mai 2023) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Potrivit notei informative, proiectul prenotat are drept scop principal introducerea obligației comercianților de a achiziționa și de a asigura expunerea pe raft a produselor alimentare provenite din lanțul alimentar scurt în proporție de cel puțin 50% din lungimea liniară a raftului comercial, precum și a obligației acestora de a publica în internet, pe pagina web, varietatea produselor autohtone disponibile în rețeaua de distribuție la compartimentul separat „Produs autohton – Fabricat în Moldova”. Totodată, potrivit art. II din proiect, ca urmare a publicării legii în cauză, Guvernul va fi obligat să aprobe lista produselor alimentare provenite din lanțul alimentar scurt care urmează a fi achiziționate de comerciant, să elaboreze Strategia de dezvoltare a comerțului interior și să elaboreze un Program pentru dezvoltarea, stimularea și promovarea produselor autohtone „Produs autohton – Fabricat în Moldova”.

Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior este un act național armonizat, care transpune prevederile Directivei 98/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1988 privind protecția consumatorului prin indicarea prețurilor produselor oferite consumatorilor și transpune parțial prevederile Directivei 2019/633 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar, iar articolul propus spre completare prin proiectul de lege (art. 21¹⁵) are drept corespondent art. 3 din Directiva 2019/633 privind practicile comerciale neloiale interzise, care nu conține o prevedere similară celei propuse prin proiectul de lege în cauză.

Art. 21¹⁵ din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, propus spre completare, reglementează relațiile contractuale dintre furnizor și cumpărător și termenele de plată, iar la alin. (1) statuează că „relațiile contractuale dintre furnizorul și cumpărătorul de produse agricole și alimentare se stabilesc prin contracte încheiate în scris, inclusiv în formă electronică sau prin mijloace electronice, negociate în prealabil de către părți”. Concomitent, alin. (8) din același articol stabilește că „prevederile alin. (2)-(4) ale prezentului articol, precum și ale art. 21¹⁶ alin. (1) lit. p) și alin. (3) se aplică oricăror produse agricole și alimentare, indiferent de lista acestor produse care este stabilită de Guvern în sensul prezentului capitol”.

De asemenea, conform art. 21¹⁶ alin. (7), „comerciantul poate aranja, la propria discreție, sau poate oferi, prin înțelegerea părților, spații distincte de expunere și semnalizări la raft pentru orice produs în funcție de țara de origine, producător, regiune geografică, consumator-țintă final sau de alte caracteristici specifice ale produsului”.

Cu referire la obligația comercianților de a achiziționa și de a asigura expunerea pe raft a produselor alimentare provenite din lanțul alimentar scurt în proporție de cel puțin 50% din lungimea liniară a raftului comercial”, menționăm că, anterior adoptării Legii nr. 250/2022 pentru modificarea unor acte normative, Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior la art. 21¹ alin. (12) prevedea o asemenea obligație pentru comercianți, care, însă, a fost abrogată pe motiv că venea în contradicție cu angajamentele asumate prin Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, în speță cu art. 152 „Tratament național”, potrivit căruia „fiecare parte acordă tratament național mărfurilor celeilalte părți, în conformitate cu articolul III din GATT 1994, inclusiv cu notele interpretative ale acestuia. În acest scop, articolul III din GATT 1994 și notele interpretative ale acestuia sunt integrate în prezentul acord și fac parte integrantă din acesta”. Astfel, prevederile în cauză erau incompatibile cu articolul III din GATT 1994 (Acordul general pentru tarife și comerț), art. 2 alin. (2) și (3) din Acordul privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare și Acordul cu privire la barierele tehnice în calea comerțului, care sunt parte integrantă a Acordului de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, și prevăd obligația de a nu adopta măsuri discriminatorii față de produsele de import, fiind asigurat un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat produselor similare de origine națională în ceea ce privește toate legile, reglementările și cerințele care afectează vânzarea lor internă, ofertele pentru vânzare, cumpărare, transport, distribuție sau utilizare.

În contextul obținerii statutului de țară candidată la UE a Republicii Moldova, prevederile propuse prin proiect contravin și normelor Regulamentului (CE) nr. 2679/98 al Consiliului din 7 decembrie 1998 privind funcționarea pieței interne în legătură cu libera circulație a mărfurilor între statele membre, care garantează libera circulație a mărfurilor în cadrul UE, interzicând obstacolele (cauzate de acțiune sau inacțiune) în calea liberei circulații a mărfurilor, și pune în sarcina statelor membre luarea măsurilor necesare și proporționale pentru a restaura libera circulație a mărfurilor pe teritoriul lor cât mai curând posibil, pentru a evita riscul ca întreruperea sau pierderea în cauză să continue, să crească sau să se intensifice și să ducă la o întrerupere a comerțului și a raporturilor contractuale care stau la baza acestuia.

În acest context, remarcăm că un precedent juridic asemănător a existat și în România: art. 12 alin. (1) din Legea nr. 321/2009 privind comercializarea produselor alimentare conținea reglementări similare celor prevăzute de proiectul

național. Ulterior, în anul 2017, Comisia Europeană a inițiat, inclusiv din acest motiv, procedura de infringement împotriva României. Potrivit Comisiei Europene, legea română venea în contradicție cu principiul liberei circulații a mărfurilor în UE și, deși nu interzicea importul de produse alimentare din alte state membre, aceasta părea să nu afecteze în același mod, în drept, comercializarea produselor alimentare vizate și a celor provenind din alte state membre. Cu alte cuvinte, Comisia era preocupată de faptul că, deși legea nu interzicea introducerea pe piață a mărfurilor de import, aceasta restrângea, prin criteriul de cantitate, libertatea de circulație a produselor europene, obligând comercianții să se aprovizioneze mai mult de pe piața locală. Ca urmare, Comisia a solicitat autorităților române să prezinte dovezi că modificările aduse legii nu au un impact discriminatoriu asupra accesului pe piață al produselor alimentare importate din alte state membre și, cu toate că statul român a oferit răspunsul cerut de Comisie, motivând drept necesitate în urma practicilor comerciale neloiale, invocând diferite studii și necesități de securitate a sectorului alimentar, Comisia a respins argumentele punctuale ale autorităților române, arătând, conform unei adrese oficiale, că răspunsul este de natură foarte generală și nu infirmă problemele identificate. Drept urmare, a fost aprobată Legea nr. 28/2020 de modificare a Legii comercializării produselor alimentare, prin care s-a abrogat prevederea art. 12 alin. (1) privind cota de 51% de produse autohtone obligatorie pentru marii comercianți.

Așadar, se constată că prevederile prezentului proiect contravin angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova asumate prin Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, angajamentelor ce derivă din calitatea de stat membru al Organizației Mondiale a Comerțului, precum și normelor actelor UE evidențiate mai sus.

Referitor la art. II alin. (3) și (4), privind împuternicirea Guvernului de a elabora Strategia de dezvoltare a comerțului interior și Programul pentru dezvoltarea, stimularea și promovarea produselor autohtone „Produs autohton – Fabricat în Moldova”, semnalăm că, potrivit pct. 7 și 9 din Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020:

- „Strategia este un document de politici publice care definește și planifică politica publică a Guvernului pe termen lung (6-10 ani) în unul sau câteva domenii de activitate a Guvernului, stabilite conform Legii nr. 136/2017 cu privire la Guvern”;

- „Programul este un document de politici publice pe termen mediu (3-5 ani), care derivă din strategie și, respectiv, contribuie la implementarea acesteia prin detalierea și concretizarea acțiunilor ce urmează a fi realizate într-un domeniu sau subdomeniu de activitate”.

Menționăm că elaborarea documentelor de politici publice enunțate nu este planificată, iar în prezent Guvernul elaborează Programul național pentru

promovarea antreprenoriatului și creșterea competitivității, ce are ca scop crearea unui cadru normativ favorabil dezvoltării antreprenoriatului bazat pe inovare și specializare inteligentă, care să conducă la îmbunătățirea competitivității locale și internaționale a întreprinderilor autohtone, precum și diversificarea instrumentelor de suport necesare dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, ceea ce va contribui la dezvoltarea comerțului interior.

La fel, este planificată elaborarea Programului de dezvoltare a furnizorilor locali, un instrument de finanțare implementat de către Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului.

În contextul celor expuse, proiectul de lege cu privire la modificarea Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior nu se susține.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 423

от 21 июня 2023 г.

Кишинэу

**Об утверждении Заключения по проекту Закона
о внесении изменений в Закон № 231/2010 о внутренней торговле**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона о внесении изменений в Закон № 231/2010 о внутренней торговле.

Премьер-министр

ДОРИН РЕЧАН

Контрасигнуют:

Заместитель Премьер-министра,
министр экономического
развития и цифровизации

Думитру АЛАЙБА

Министр юстиции

Вероника Михайлов-Морару